

FÖRDJUPNING

Utvärdering av prognoserna för 2018 samt 2014–2018

I Konjunkturinstitutets uppdrag ingår att redovisa och analysera prognosprecisionen i Konjunkturinstitutets prognoser. Prognosprecisionen ska jämföras med precisionen för andra prognosinstitut, däribland regeringen. Som ett led i det arbetet utförs årligen en prognosutvärdering som publiceras i april eller maj i form av en specialstudie på Konjunkturinstitutet. Denna fördjupning sammanfattar årets specialstudie.³³

Inledning

Samtliga undersökta prognosinstitut blev överraskade av den starka sysselsättningsstillväxten och låga timlöneutvecklingen 2018. Alla institut underskattade också inflationen och överskattade reporäntan. De flesta institut förväntade sig en högre BNP-tillväxt 2018 än utfallet som var 2,3 procent. För arbetslösheten och det offentligfinansiella sparandet var medelfelet som ett genomsnitt av alla prognosinstitut nära noll 2018, det vill säga i genomsnitt tog under- och överskattningarna ut varandra. När det gäller prognosprecision, hade Konjunkturinstitutet den bästa prognosprecisionen för arbetslösheten, reporäntan som årsgenomsnitt och det offentligfinansiella sparandet. För de andra variablerna var Konjunkturinstitutets prognosprecision bättre än eller lika med genomsnittet för alla prognosinstitut.

För utvärderingsperioden 2014–2018 underskattades i genomsnitt innevarande och nästkommande års BNP-utfall och det offentligfinansiella sparandet medan arbetslösheten och reporäntan i genomsnitt överskattades. Inflationen överskattades för innevarande år men underskattades för nästkommande år. För perioden 2014–2018 är Konjunkturinstitutets prognosprecision bättre än eller lika med genomsnittet för prognosinstituten för alla undersökta variabler.

Utfall och prognosfel

Utfall avser i detta kapitel alltid det först publicerade utfallet för det aktuella helåret, även om reviderade utfall har publicerats eller kommer att publiceras (angående lönestatistik, se fotnot till tabell 9).

Prognosfelet definieras som utfallet minus prognosen. Ett positivt prognosfel innebär alltså att ett prognosinstitut har underskattat utfallet och ett negativt prognosfel innebär en överskattning.

Medelfelet är medelvärdet av alla prognosfel för prognoser gjorda under en viss tidsperiod. Medelfelet visar hur mycket prognoserna i genomsnitt har avvikit från utfallet. Medelfelet ger därmed en indikation på om prognosinstitutets prognoser under den aktuella tiden systematiskt under- eller överskattat utfallen, dvs. om det finns en bias i prognoserna.

Eftersom stora över- och underskattningar kan ta ut varandra och generera ett litet medelfel kan medelfelet inte användas för att bedöma prognosprecision.

Mått på prognosprecision

Prognoser tas fram för att utgöra ett underlag till beslutsfattare såsom regeringen, Riksbanken och arbetsmarknadens partner. Vilket mått på prognosprecision som bör användas beror på vilken förlustfunktion beslutsfattaren har. En förlustfunktion beskriver hur mycket "onytta" en beslutsfattare får av ett prognosfel. I praktiken är dock beslutfattarens förlustfunktion inte känd.

Konjunkturinstitutet anser att medelabsolutfelet och rotmedelkvadratfelet är rimliga utvärderingsmått. De är också vanligt förekommande.

Medelabsolutfelet är det aritmetiska medelvärdet av absolutbeloppen av prognosfelen för prognoser gjorda under en viss tidsperiod. Detta mått bortser alltså från om prognosfelen är positiva eller negativa.

Rotmedelkvadratfelet är kvadratroten ur det aritmetiska medelvärdet av de kvadrerade prognosfelen för prognoser gjorda under en viss tidsperiod. Liksom medelabsolutfelet bortser detta mått från om prognosfelen är positiva eller negativa. Att felet i detta mått kvadreras innebär att större prognosfel värderas förhållandevis allvarigare än vid beräkningar av medelabsolutfelet. Prognoser med en större spridning i felens storlek har därmed en sämre prognosprecision enligt detta mått.

³³ Se "Utvärdering av makroekonomiska prognoser", Specialstudie, KI 2019:7, Konjunkturinstitutet, 2019.

Utvärdering av prognoser för 2018

MEDELFEL

I tabell 9 redovisas de olika prognosinstitutens medelfel för åtta nyckelvariabler för 2018. De prognoser som utvärderas gjordes under 2017 och 2018. Notera att prognosfelet beräknas som utfall minus prognos så att positiva prognosfel indikerar på underskattning av utfallet och vice versa.

Tabell 9 Medelfel för prognoser för 2018 publicerade under 2017 och 2018

Procentenheter

	BNP	SYS	ARB	LÖN	KPIF	REPS	REPÅ	OFS
ESV	0,15	0,92	-0,08	-0,39	0,34	-0,43		0,03
HUI	-0,15		-0,16		0,26	-0,26		
KI	-0,14	0,48	-0,03	-0,30	0,26	-0,13	-0,04	-0,05
LO	-0,36	0,43	-0,02	-0,18	0,28			-0,32
NO	-0,12	0,51	-0,11	-0,35	0,33	-0,10		0,18
REG	-0,24	0,47	0,14	-0,35	0,27		-0,09	-0,24
RB	-0,22	0,56	-0,12	-0,34	0,17		-0,07	-0,13
SEB	-0,25	0,18	0,17	-0,40	0,27	-0,31		-0,13
SHB	-0,15		-0,23		0,12	-0,29		
SN	-0,13	0,36	-0,09		0,18		-0,16	
SB	-0,18	0,41	-0,14	-0,43	0,22	-0,36		0,10
Medel	-0,16	0,48	-0,06	-0,34	0,25	-0,27	-0,09	-0,07

Anm. Prognosinstituten är Ekonomistyrningsverket (ESV), Handels utredningsinstitut (HUI), Konjunkturinstitutet (KI), Landsorganisationen (LO), Nordea (NO), regeringen (REG), Riksbanken (RB), Skandinaviska Enskilda Banken (SEB), Handelsbanken (SHB), Svenskt näringsliv (SN) och Swedbank (SB).

Variablerna är BNP (BNP), sysselsättning (SYS), arbetslöshet i procent av arbetskraften (ARB), timlön enligt konjunkturlönestatistiken (LÖN), konsumentprisindex med fast bostadsränta (KPIF), reporänta vid årets slut (REPS), reporänta årsge-nomsnitt (REPÅ), offentligfinansiellt sparande i procent av BNP (OFS).

Siffror med blå bakgrund anger det prognosinstitut med medelfel närmast noll för respektive variabel.

Alla prognosinstitut publicerar inte prognoser på samtliga variabler. Handelsbanken publicerar ibland bara prognoser för kalenderkorrigerad BNP-tillväxt; dessa prognoser har med hjälp av KI:s realltidskalender räknats om till prognoser för faktisk BNP-tillväxt.

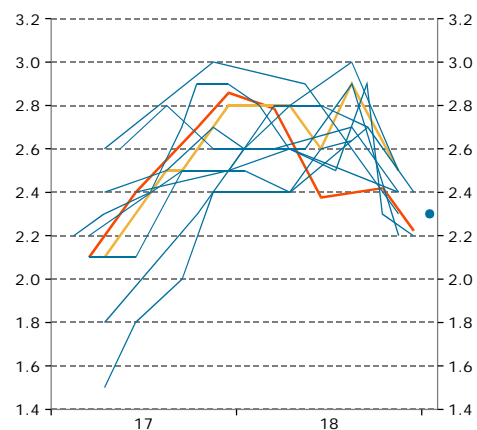
Ett väntevärdesriktigt utfall för löneökningstakten 2018 publiceras först i februari 2020. Här används därför KI:s prognos i mars 2019 som approximation av utfallet.

Källa: Konjunkturinstitutet.

De flesta prognosinstitut förväntade sig en högre BNP-tillväxt än 2,3 procent. Konjunkturinstitutets överskattning förklaras mest av oväntat låga utfall för investeringar och hushållens

Diagram 73 Prognoser för BNP-tillväxten 2018

Procent

Anm. Röd linje avser KI, gul linje avser regeringen och blåa linjer avser övriga prognosinstitut. Punkten avser det första publicerade utfallet.

Källa: Konjunkturinstitutet.

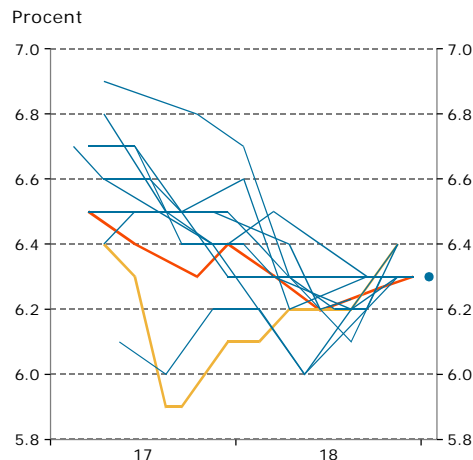
konsumtion. Konjunkturinstitutets överskattning ligger dock under genomsnittet för alla prognosinstitut. Under 2017 tenderade många prognosinstitut att revidera upp prognoserna för 2018 års BNP-tillväxt för att sedan revidera ner prognoserna gjorda under andra halvan av 2018 (se diagram 73). Sammantaget överskattades BNP-tillväxten av alla institut utom ett.

Samtliga undersökta prognosinstitut blev överraskade av den starka sysselsättningstillväxten på 1,8 procent och den låga timlöneutvecklingen på 2,5 procent. Grupper som utrikes födda och äldre var starkt bidragande till sysselsättningstillväxten 2018, vilket skulle kunna förklara Konjunkturinstitutets underskattning av sysselsättningstillväxten. Timlönerna har växt långsammare under denna högkonjunktur jämfört med tidigare högkonjunkturer men det är inget isolerat svenskt fenomen; lönerna har utvecklats oväntat svagt även i andra länder. Bidragande faktorer har varit svag produktivitetsutveckling och låg förväntad inflation. Dessa faktorer kan dock inte förklara utvecklingen i Sverige fullt ut.³⁴ Konjunkturinstitutets underskattning av sysselsättningstillväxten är lika med genomsnittet för alla prognosinstitut medan överskattningen av timlöneutvecklingen är lägre än genomsnittet. Även arbetslösheten överskattades av de flesta institut. Konjunkturinstitutet hade dock det näst minsta medelfelet av alla prognosinstitut. Flertalet prognosinstitut tenderade att revidera ner prognoser för 2018 under loppet av 2017, varpå några därefter reviderade upp sina prognoser under 2018 (se diagram 74).

Alla prognosinstitut har i genomsnitt underskattat inflationsutfallen för 2018 och prognoserna reviderades upp under 2017 och 2018 (se diagram 75). För Konjunkturinstitutets del kan detta i huvudsak förklaras av att energipriserna har stigit oväntat snabbt, främst på grund av en oväntat torr väderlek som gav höga elpriser, tillsammans med en oförutsedd uppgång i råoljepriset. Jämfört med de andra prognosinstituten är Konjunkturinstitutets underskattning lite större än genomsnittet. Både reporäntan vid årets slut och som årsgenomsnittet av reporäntan överskattades av alla prognosinstitut och prognosinstituten tenderade att under 2017 och 2018 stegvis revidera ner prognoserna för reporäntan (se diagram 76 för reporäntan vid årets slut). Konjunkturinstitutet hade dock det näst minsta medelfelet för reporäntan vid årets slut och det minsta medelfelet för reporäntan som årsgenomsnitt. I genomsnitt överskattades det offentliga sparandet 2018. Konjunkturinstitutet hade dock det näst minsta medelfelet av alla prognosinstitut.

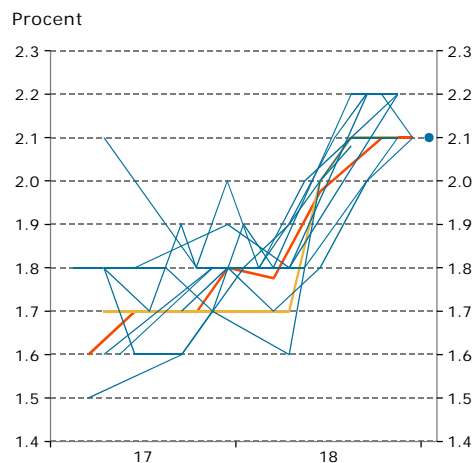
³⁴ Se *Lönebildningsrapporten*, 2018, Konjunkturinstitutet, för en mer djupgående diskussion av varför löneökningarna inte har tagit fart de senaste åren.

Diagram 74 Prognoser för arbetslösheten 2018

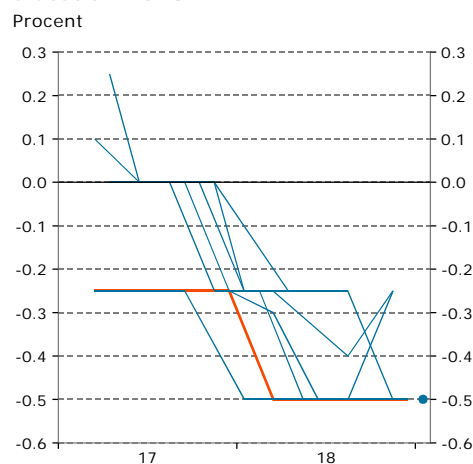
Anm. Se anmärkning i diagram 73.
Källa: Konjunkturinstitutet.

Diagram 75 Prognoser för KPIF-inflationen 2018

Anm. Se anmärkning i diagram 73.
Källa: Konjunkturinstitutet.

Diagram 76 Prognoser för reporäntan i slutet av 2018

Anm. Se anmärkning i diagram 73.
Källa: Konjunkturinstitutet.

PROGNOSPRECISION

Prognosfel för sysselsättningen, timlönen, inflationen, reporäntan vid årets slut och reporäntan som årsgenomsnitt har i regel samma tecken för alla prognosinstitut och därför ändras inte bilden mycket i förhållande till medelfelet då prognosprecisionen studeras med hjälp av rotmedelkvadratfelet (se tabell 10).³⁵ Konjunkturinstitutets rotmedelkvadratfel för BNP-tillväxten ligger under genomsnittet för alla prognosinstitut och Konjunkturinstitutet tillhör de prognosinstitut som har minst rotmedelkvadratfel för arbetslösheten, timlönen, reporäntan (både vid årets slut och som årsgenomsnitt) och det offentligfinansiella sparandet 2018. För övriga variabler är Konjunkturinstitutets prognosprecision nära genomsnittet för alla prognosinstitut.

Tabell 10 Rotmedelkvadratfel för prognoser för 2018 publicerade under 2017 och 2018

Procentenheter

	BNP	SYS	ARB	LÖN	KPIF	REPS	REPÅ	OFS
ESV	0,43	1,00	0,15	0,41	0,39	0,46		0,19
HUI	0,30		0,22		0,30	0,35		
KI	0,29	0,58	0,09	0,35	0,32	0,18	0,06	0,15
LO	0,45	0,48	0,22	0,25	0,33			0,32
NO	0,20	0,60	0,19	0,35	0,41	0,16		0,33
REG	0,34	0,55	0,22	0,42	0,32		0,12	0,28
RB	0,34	0,68	0,20	0,41	0,23		0,09	0,18
SEB	0,32	0,28	0,20	0,45	0,33	0,40		0,34
SHB	0,41		0,37		0,20	0,34		
SN	0,16	0,44	0,20		0,25		0,19	
SB	0,23	0,47	0,23	0,49	0,29	0,39		0,39
Medel	0,32	0,56	0,21	0,39	0,31	0,32	0,12	0,27

Anm. Prognosinstituten och variabeldefinitioner finns i tabell 9. Siffror med blå bakgrund anger det prognosinstitut med minst rotmedelkvadratfel för respektive variabel.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Utvärdering av prognoserna för 2014–2018

Ett skäl till att jämföra prognoser för fler än ett utfallsår är att reducera slumpens påverkan på resultaten. Att använda för många år i utvärderingen gör det dock svårt att analysera skillnader som

³⁵ I årets specialstudie redovisas både medelabsolutfelen och rotmedelkvadratfelen.

kan förmodas bero på de prognosmetoder som används nu. Valet att utvärdera prognoserna för just de sista fem utfallsåren är resultatet av en avvägning mellan att inte ha med för få år, då slumpen spelar stor roll, och för många år för att resultaten ska kunna anses spegla nuvarande prognosmetoder.

MEDEFEL FÖR INNEVARANDE ÅR

Konjunkturinstitutet hade den minsta genomsnittliga överskattningen av innevarande års reporänta vid årets slut under perioden 2014–2018. Dock har Konjunkturinstitutet underskattat innevarande års BNP-tillväxt mer än genomsnittet. De flesta prognosinstitut har underskattat innevarande års utfall för BNP-tillväxten under denna period men i genomsnitt är denna underskattning bara 0,04 procentenheter. Skillnaderna mellan prognosinstituten är dock relativt liten.

Tabell 11 Medelfel för prognoser för innevarande år, 2014–2018

Procentenheter

	BNP	ARB	KPIF	REPS	REPÅ	OFS
ESV	0,16	-0,01	0,03	-0,13		0,55
HUI	0,07	-0,03	0,17	-0,10		
KI	0,09	-0,02	0,03	-0,07	-0,02	0,42
LO	-0,01	-0,02	0,08			
NO	0,02	-0,06	0,01	-0,10		0,26
REG	0,08	0,02	0,04	-0,50	0,00	0,33
RB	0,06	-0,02	-0,01		-0,02	0,03
SEB	-0,12	0,08	0,03	-0,10		0,00
SHB	0,02	-0,07	0,00	-0,11		
SN	0,02	0,01	0,00		-0,05	
SB	0,06	-0,01	0,01	-0,14		0,08
Medel	0,04	-0,01	0,04	-0,16	-0,02	0,24

Anm. Prognosinstituten och variabeldefinitioner finns i tabell 9. Siffror med blå bakgrund anger det prognosinstitut med minst medelfel för respektive variabel.

Alla prognosinstitut publicerar inte prognoser på samtliga variabler för perioden 2014–2018.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Arbetslöshetsutfallen har under perioden 2014–2018 i genomsnitt överskattats av de flesta prognosinstitut. Den genomsnittliga överskattningen av arbetslösheten är dock bara 0,01 procentenheter. Med undantag för Riksbanken har samtliga prognosinstitut underskattat innevarande års KPIF-utfall. I de flesta fall

har dock dessa underskattningar varit små. Reporäntan både vid årets slut och som årsgenomsnitt överskattades av de flesta prognosinstitut. Konjunkturinstitutets överskattning för reporäntan vid årets slut var dock minst av alla prognosinstitut och överskattningen av reporäntan som årsgenomsnitt var lika med genomsnittet för alla prognosinstitut. Underskattningen av det offentligfinansiella sparandet var i genomsnitt 0,24 procentenheter och därmed relativt stor. Konjunkturinstitutets underskattning var större än genomsnittet (se tabell 11).

MEDELFEJL FÖR NÄSTKOMMANDE ÅR

Alla prognosinstitut underskattade i genomsnitt nästkommande års utfall för BNP-tillväxten och det offentligfinansiella sparandet men har i genomsnitt överskattat nästkommande års utfall för reporäntan (både vid årets slut och som årsgenomsnitt). Nästan alla prognosinstitut överskattade också arbetslösheten och inflationen. Det genomsnittliga medelfelet för nästkommande års variabler är mycket större än den för innevarande år. Spridningen mellan prognosinstituten är också större (se tabell 12).

Tabell 12 Medelfel för prognoser för nästkommande år, 2014–2018

Procentenheter

	BNP	ARB	KPIF	REPS	REPÅ	OFS
ESV	0,42	-0,05	-0,08	-0,79		0,78
HUI	0,14	-0,19	0,36	-0,78		
KI	0,17	-0,08	-0,09	-0,55	-0,28	0,64
LO	0,14	-0,23	-0,12			
NO	0,43	-0,20	-0,15	-0,76		1,23
REG	0,25	-0,01	-0,21	-1,11	-0,16	0,60
RB	0,03	-0,07	-0,33		-0,33	0,59
SEB	0,09	0,03	-0,09	-0,66		0,72
SHB	0,07	-0,26	-0,32	-0,79		
SN	0,22	-0,18	-0,30		-0,42	
SB	0,09	-0,10	-0,34	-0,81		0,86
Medel	0,19	-0,12	-0,15	-0,78	-0,30	0,77

Anm. Prognosinstituten och variabeldefinitioner finns i tabell 9. Siffror med blå bakgrund anger det prognosinstitut med minst medelfel för respektive variabel.

Alla prognosinstitut publicerar inte prognoser på samtliga variabler för perioden 2014–2018.

Källa: Konjunkturinstitutet.

PROGNOSPRECISION FÖR INNEVARANDE ÅR

Konjunkturinstitutets rotmedelkvadratfel är, undantaget prognoser för offentligfinansiellt sparande, lägre än genomsnittet för alla prognosinstitut och för alla undersökta variabler under perioden 2014–2018. För BNP-tillväxten, inflationen och reporäntan (vid årets slut och som årsgenomsnitt) tillhör Konjunkturinstitutet de prognosinstitut som har lägst rotmedelkvadratfel (se tabell 13).

Tabell 13 Rotmedelkvadratfel för prognoser avseende innevarande år, 2014–2018

Procentenheter

	BNP	ARB	KPIF	REPS	REPÅ	OFS
ESV	0,63	0,12	0,16	0,24		0,70
HUI	0,66	0,11	0,22	0,22		
KI	0,48	0,14	0,12	0,21	0,08	0,65
LO	0,56	0,19	0,14			
NO	0,61	0,16	0,15	0,29		0,54
REG	0,75	0,13	0,21		0,05	0,64
RB	0,54	0,10	0,15		0,07	0,35
SEB	0,69	0,17	0,16	0,21		0,43
SHB	0,58	0,17	0,14	0,19		
SN	0,45	0,12	0,20		0,13	
SB	0,65	0,20	0,17	0,31		0,42
Medel	0,60	0,15	0,17	0,24	0,08	0,53

Prognosinstituten och variabeldefinitioner finns i tabell 9. Siffror med blå bakgrund anger det prognosinstitut med minst rotmedelkvadratfel för respektive variabel.

Alla prognosinstitut publicerar inte prognoser på samtliga variabler för perioden 2014–2018.

Källa: Konjunkturinstitutet.

PROGNOSPRECISION FÖR NÄSTKOMMANDE ÅR

Prognosprecisionen, mätt med rotmedelkvadratfelet, för nästkommande års utfall är markant sämre än prognosprecisionen för innevarande års utfall (se tabell 14). Tydligast är denna skillnad för inflationen och för reporäntan (vid årets slut och som årsgenomsnitt). Konjunkturinstitutets rotmedelkvadratfel är, undantaget prognoser för arbetslöshet och offentligfinansiella sparande, lägre än genomsnittet för alla prognosinstitut och för alla undersökta variabler under perioden 2014–2018. För BNP-tillväxten och reporäntan (vid årets slut och som årsgenomsnitt) tillhör Konjunkturinstitutet de prognosinstitut som har lägst rotmedelkvadratfel.

Tabell 14 Rotmedelkvadratfel för prognoser avseende nästkommande år, 2014–2018

Procentenheter

	BNP	ARB	KPIF	REPS	REPÅ	OFS
ESV	0,61	0,24	0,48	0,96		1,34
HUI	0,72	0,26	0,36	0,91		
KI	0,62	0,31	0,47	0,69	0,41	1,15
LO	0,79	0,42	0,48			
NO	0,84	0,32	0,49	1,01		1,39
REG	0,52	0,28	0,51		0,22	1,18
RB	0,60	0,19	0,60		0,52	0,90
SEB	0,65	0,27	0,51	0,76		1,10
SHB	0,69	0,34	0,51	0,90		
SN	0,45	0,29	0,63		0,66	
SB	0,74	0,37	0,66	1,04		1,15
Medel	0,66	0,30	0,52	0,90	0,45	1,17

Prognosinstituten och variabeldefinitioner finns i tabell 9. Siffror med blå bakgrund anger det prognosinstitut med minst rotmedelkvadratfel för respektive variabel.

Alla prognosinstitut publicerar inte prognoser på samtliga variabler för perioden 2014–2018.

Källa: Konjunkturinstitutet.

FÖRKLARINGAR TILL PROGNOSELEN 2014–2018

Det globala konjunkturläget fortsatte att vara oväntat svagt i efterdyningarna av finanskrisen vilket medförde att Konjunkturinstitutet överskattade BNP-tillväxten något 2014. Den oväntat starka inhemska efterfrågan och exporten medförde att prognoserna för BNP-tillväxten 2015 gjorda under 2014 och 2015 i genomsnitt var mer än en procentenhet för pessimistiska.³⁶ Detta i kombination med små medelfel för 2016, 2017 och 2018 ger sammantaget mycket små medelfel för BNP-tillväxten under perioden 2014–2018. Sysselsättningen har ökat oväntat snabbt de senaste åren och Konjunkturinstitutet har generellt överraskats av lägre än förväntad arbetslöshet. Inflationen överskattades under perioden 2014–2016. Det förklaras bland annat av att den svaga konjunkturutvecklingen i omvärlden medförde en svag utveckling av världsmarknadspriserna och därmed av svenska importpriser. Dessutom var den svenska löneutvecklingen lägre än förväntat. Det fanns också tydliga indikationer på att företagen, trots den goda inhemska konjunkturen, hade svårt att föra över

³⁶ Se "Utvärdering av makroekonomiska prognoser", Specialstudie 48, Konjunkturinstitutet, 2016.

sina kostnadsökningar till kunderna.³⁷ En annan faktor som kan ha haft betydelse för överskattningen av inflationen under perioden är att genomslaget från penningpolitiken kan ha varit svagare än väntat. Det kan heller inte uteslutas att de lägre (långsiktiga) inflationsförväntningarna under 2014 och 2015 kan ha haft ett större genomslag på inflationen och löneutvecklingen än väntat. Under 2014 och 2015 utvecklades energipriserna långsammare än förväntat, delvis beroende på fallande oljepriser. För 2017 och 2018 har dock inflationen underskattats. Denna underskattning kan främst förklaras av att energipriserna har stigit oväntat snabbt, främst på grund av stigande råoljepriser på världsmarknaden och skattehöjningar på el och drivmedel 2017 samt en oväntat torr väderlek 2018 som gav höga elpriser. Totalt ger överskattningar under perioden 2014–2016 ihop med underskattningar under åren 2017 och 2018 en liten underskattning för innevarande års inflation och en överskattning för nästkommande års inflation under hela perioden 2014–2018. Delvis på grund av den oväntat låga BNP-tillväxten 2014 överskattades det offentligfinansiella sparandet för 2014. Men eftersom det offentligfinansiella sparandet underskattades med 1,4 procentenheter 2016 och 0,8 procentenheter 2017³⁸ har prognoserna 2014–2018 sammantaget underskattat det offentligfinansiella sparandet.

---

³⁷ Se Apel, M. m.fl., "Resultat från en enkät om företagens prissättning", Ekonomiska kommentarer 2014: 4, Sveriges riksbank, 2014 och "Riksbankens Företagsundersökning", Sveriges riksbank, 2016.

³⁸ Se tabell 1 i "Utvärdering av makroekonomiska prognoser", Specialstudie 56, Konjunkturinstitutet, 2017 och i "Utvärdering av makroekonomiska prognoser", Specialstudie, KI:2018:11, Konjunkturinstitutet, 2018.